

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. IV. Quis sit effectus relationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](#)

erint, vel falso, vel non ita se habere, quæ scripta sunt, nihil à nobis videbitur judicatum, priusquam contra scriptum fuerit, quemadmodum aliter res se habeat, quam nobis insinuatum sit. In eundem finem omnino facit lex si quis 1. C. de Relationibus, cuius tenorem retulimus superius.

2951.

Ex istis juribus clarè sequitur, posse appellari à tali sententia, etiam post rescriptum ad relationem, rescribenti Principi factam, si quis per ejusmodi sententiam se gravatum sentiat, ut constat ex juribus illatis. Nec obstat, si dicas: à sententia Principis appellare non licet; sed appellare à sententia Judicis, juxta rescriptum ad relationem sibi factam, est appellare à sententia Principis; ergo ab ea non licet appellare: Resp. enim data maj: N. min: nam hæc diversa sunt: sententia referentis, est sententia Principem consulentis, data juxta rescriptum Principis; aliud, sententia referentis data juxta rescriptum, est sententia ipsius Principis rescribentis; hoc est fallum; illud quidem verum; sed ex hoc non sequitur ab illo non posse appellati, quia rescriptum potest esse vitium ex falso suggestione; & ideo etiam in dicto L. 1. ff. de appellat: §. Huic 2. dicitur in casu talis rescripti (quando scilicet se aliter res habet, quam fuerit insinuatum) videri rescriptum, à consultatione Judicis non appellandum, se quis forte interlocutus fuerit, Principem se consulturum; cum possit per rescriptum provocare; quo textu expressè resolvitur, à sententia interlocutoria, qua interloquitur, seu dicit, se causam referre ad Principem; per se loquendo, non posse appellari; dixi per se; secus enim est, si non daret copiam rescripti, vel si referret parte contradicente, ut constat ex dictis.

§. VI.

Quis sit effectus relationis?

2952.

R Esp. hunc esse effectum, quod sicut per appellationem, sic etiam per relationem, suspenditur jurisdictio Judicis, causam ad Superiorem remittentis; probatur 1. ex c. Licet 5. de offic. Legati, ubi habetur, quod, cum Tronenses Canonici, initio dissentientes, tandem unanimi-

ter Guilielmum, fratrem Abbatis Cassinensis, in Archiepiscopum elegissent, ejusquæ electionem Episcopus Portuensis, tunc Legatus examinari præcepisset, & Abbas Cassinensis graviter apud Pontificem conquestus esset, quod dictus Legatus, Nuntiis jam Romanam missis, seu electionis causam ad Pontificem jam relatam, nimis malitiosè denudò examinare præsumperit: Pontifex hanc examinationem, tanquam à non Judice factam, & etiam jam ad suum examen delatam censuit irritam, & iranem; hinc merito dictam. c. brevibus summatum, totum nigrum, seu textum, sub rubrica positum sic exhibet: ex quo delegatus causam retulit Pape, illius definit eff. Judex.

Probatur 2. ex L. ex illo 13. C. de appellat. ibi: ex illo tempore, ex quo in civilibus causis, quæ inter privatos moventur, consultaturum, vel relaturum esse promiserit, vel appellationis, à te interpositæ, solennia completa fuerint, nihil post hac tibi quodlibet speciale, ac requisitum, vel quibuscumque modis, favoris gratiam præferens, audiendum est: sed observandum, ut juxta priora statuta solennitatis morte expleto, gesta ad comitatum omnia dirigantur. Ex quo textu habetur: resolutionem nostram procedere, non tantum ubi causa jam ad Principem remissa est; sed etiam cum Judex inferior promiserit, se consultaturum, seu relaturum; quod tamen intellige, si partes editam sibi relationis copiam approbarerint; & ideo etiam D. Augustinus ad Clerum, & universam plebem Hipponeensem, epist. 137. scribens, nomen, inquit, Presbyteri propriea non ausus sum de numero collegatum ejus, vel supprimere, vel delere, ne divinæ potestati, sub cùjus examine causa adhuc penderit, facere viderer injuriam, si illius judicium meo vellem judicio prævenire: quod nec in negotiis secularibus Judices faciunt, quando causa dubitatio ad maiorem potestatem refertur, ut, pendente relatione, aliquid audeant commutare. Et in Episcoporum concilio constitutum est, nullum clericum, qui nondum convictus sit, suspendi à communione debere, nisi ad causam suam examinandam se non præsentaverit.

Habetur 2. resolutio illius questionis, 2954
an

2955. **an** Jūdex, cūm partium consensu, causam reassumere possit, si promisit, se illam te laturam ad Superiorem? Resp. enim posse antequam relatio, seu causa instruēta Principi præsentata est; non autem, post. Primam partem tenet glossa in dict. c. *Licet V.* transtulerat, arg. cit. L. 2. C. de Relat. relatæ Superius. Alteram verò Joannes Andreas, in idem c. n. 4. & alii; ne scilicet illudatur Principi, cui ex relationis præsentatione, etiam contra partes, & ipsum Judicem referentem, jus jam quæsum est; colligitur ex c. *Bona* 4. de postulat. Prælatorum: ibi: *si enim, postquam postulatio supra scripti, quibus postulantum roboretur, & presentatur Romano Pontifici approbanda, possent ab ea recedere postulantes, nobis frequenter illuderetur, & judicium nostrum ex eorum pendere arbitrio videretur.*

2956. Ex hoc per oppositum colliges, quod, licet postulantes in dato casu non possint variare, possint tamen, antequam, Papæ postulationis causa præsentata sit; quod idem dicendum venit de Judice relationis. Et quamvis hoc neget glossa in c. *postulationem*. 5. V. *nullum*, & c. de postulat. Prælat. V. *permisso*. Ducto arg. ex c. *publicato* n. 58. de elect. contrarium tamen est probabilius, ex dict. c. *Bona*. §. *nec obstat*, per sensum contrarium, & docuit Hostiensis in Summa hujus tit. n. 12. Ioan. Andr. in hoc c. n. 8. Abb. n. 11. Imola & Abb. in cit. c. *publicato*, Syl. verb. *postulatio* q. 8.

Nec obstat cit. c. *publicato* scrutinio, ubi id traditur de electione: est enim discri men, quod *actus electionis* procedat secundum jus commune ex debito officii; consequenter, si legitimè Suffragia data, & publicata sunt, resiliere deinde non licet, ut dicitur in c. 3. de elect. & cit. c. *publicato*: at verò *actus postulandi* tendat ad gratiam, & dispensationem impetrandum, contra juris communis tenorem: nemo autem gratiam, aut dispensationem petere cogitur; & redditus ad juris communis formam favorabilis, & plerumque permisus est.

2957. Habetur 3. acta per Judicem, postquam causam ad Superiorem remisit, esse invalida, & nulla, deducitur ex cit. c. *Licet* 5. de Offic. Legati, ibi: *de consilio Fratrum nostrorum examinationem secundam, tan-*

quam à non suo Judice factam, postquam negotium ad nostrum fuerat translatum examen, censimus irritam, & inanem. Eandem resolutionem ex hoc textu deducunt Alagona in Compend. juris canonici, pag. 151. Vivianus in Rationali. I. lib. juris Pontifi: pag. 413. Sanchez I. 8. matr. D. 14. n. 8. quos citat, & sequitur Barbos. in dict. c. *Licet* n. 1.

2958. Ad extreum nota, factam à nobis in

n. 2633. mentionem de supplicatione, quæ est quoddam juris remedium extraordinarum iure communi concessum, ubi appellationi locus non est, propter judicantis dignitatem; & differt ab appellatione, quod non ad Superiorem, sed ad eundem Judicem detur, & non nisi semel concedatur, & non habet locum, quando qualitas causæ non admittit appellationem. Fit tantum à sententiâ definitiva intra decendum, quando ordinarium appellationis remedium non amplius habet locum. Non suspendit executionem sententia, quamvis Viator, petens executionem, satis dare debeat in casum succumbentia, se restituturum, quod per executionem receperit. De illa expresse habetur in authent. c. de Precib. Imper. offer. Quæ supplicatio gloriofissimis Praefectis, vel eorum Consiliariis, & causas introducentibus intra decem dies, post sententiam, offerenda est; quo subsecuto, sententia non aliter executioni mandabitur, nisi viatrix pars dignam fidei jussionem prebuerit, tantum restituendi cum legitimis argumentis, quantum fuerit in condemnatio, si legitimâ retractatione sententia resolvatur; Nisi sub hac forma supplicatio porrigitur, executo causa sine fidei jussione procedet: retractationis iure illi servando, qui se gravatum putaverit, ut intra biennium supplicare possit Imperatori.

Not. 2. in casu, quo fiebat supplicatio, faciendam fuisse, non allegando Judicem male, vel imperite judicasse; sed potius, prætextu erroris proprii, vel malæ informationis, vel alicujus circumventionis ab Adversario factæ. Huic juris remedio succedit aliud pariter extraordinarium remedium, quod *Revisio* dicitur, de qua V. Haunold. tom. 5. tr. 5. à n. 498. ubi tradit seqq. 1. à petente revisionem esse deponendam certam pecuniam, fisco ap-

B b b b b plicana

Tom. II.

plicandam , si malè petita est ; secundò , esse petendam in scripto , etiam pro sententia definitiva ; tertio , si sententiae interlocutoriæ revisi petita est , & retractata , causam principalem ad Judicem Cameræ remittendam esse , quartò , in revisorio non admitti novas probationes , & deductiones , quintò , an revisio suspendat executionem ? Praxi locorum attendam esse .

ARTICULUS IV.

De reliquis ad hunc titulum pertinētibus.

2960.

Not. 1. posse quem appellare contrā factum , ne fiat , licet appellans posset dicere , cum esse nullum ; colligitur ex Layman in c. *dilecti* 1. h.t. n. 2. exemplum est , si Archiepiscopus conferat beneficium , cùm conferendi potestate caret ; tum enim , ne id faciat , appellari potest ; & ideo , si probetur , collationem post interpositam appellationem esse nihilominus factam , collatio revocari debet ; si autem non probet , esse factam post appellationem , adhuc contra illum agi potest per viam *nullitatis* , ut collatio irrita declaretur , tanquam facta à carente potestate conferendi .

2961.

Not. 2. si appellans ad Pontificem prosequenda appellationi terminum nimis longum præfigat , Judicem debere illi terminum assignare intra quem omnino ad Pontificem venire possit ; & si intra tempus præfinitum id negligat , cogi posse , ut judicio se submittat ; ut dicitur c. *Personas* . 4. h.t. cùm tali casu possit declarare , appellationem esse desertam ; sic Barbos. in dict. c. 4. n. 2. quamvis appellari possit à sententia declaratoria , lata super appellationis desertione ut diximus à n. 2888. quando autem in hoc c. dicitur : *sine contradictione aliquā* , *judicio tuo in his* , *qua in questione vertuntur* , *stare compellas* ; intelligitur quidem tacitè sublata *appellatio* , ut notat Lancellot. de Attentat. p.2. c. 12. n. 45. sed appellatio solum ulterior à sententia Judicis in ea causa ; non autem à sententia super appellatione deserta .

2962.

Not. 3. appellations extrajudiciales juxta Sacros Canones rectius dici *provocationes* ; ut patet ex c. *cum sit* . 5. h.t.

ibi : *nec solent hujusmodi dici appellations* , *sed provocations ad causas* ; & hujusmodi provocantes passim etiam extra judicium audiri . Deinde quando dicitur , *appellantem à sententia* , si intra præfixum tempus non prosequatur appellationem , *videri causā suā accidisse* , *nec amplius super eodem negotio impediri* , intelligendum est , ubi appellans habet legitimam personam prosequendi appellationem ; unde non procedit in Procuratore , qui non potest illam prosequi defectu mandati ; sic Lancellot. cit. c. 12. à n. 1.

Not. 4. si à Judice inferiori unus appellet ad Papam , & alius ad inferiorem , appellantem ad Papam , à Judice inferiori citatum , debere coram illo comparere , saltem , ut alleget suam appellationem ; secus , valitum processum Judicis inferioris , *nisi siverit* , appellationem ad Papam esse interpositam ; per c. si duobus 7. h. t. Ex quo deducitur , quod , si Judex sciens , se non esse Judicem competenter in aliqua causa , & nihilominus proununtiavit , se esse competentem in ea , *gesta per eum in hoc casu non valebunt* ; cum certus sit de carentia suę jurisdictionis ; sic Barbos in L. si quis ex aliena , n. 97. ff. de jūdic. Sic etiam processus , contumacie punitivus , Judicis scientis , se non habere jurisdictionem , est nullus , ut per Navar. in cap. cùm contingat , de rescriptis , 11. causā nullitatis , à princip.

Not. 5. annum *primum* , ad prosequendam appellationem à lege , sine Judicis Ministerio concedi simpliciter , & integrum , ipso jure ; *secundum* , ex causa : *tertium* , per viam restitutiois , c. *Ex ratione* 8. h. t. ibi : *se appellationem* , *biennio elapsa* , *interpositam à sententia* , *contra vos prolatā* , *prosecuti non estis* (dummmodo prosecutionem ipsius per impotentiam vos constituerit omisisse) *nolumus* , quod *justitia vestra* *debeat prejudicium generare* ; ita Joan. Andr. hic n. 17. vers. *sed quid si tertio* , Abb. ibid. n. 3. notandum tamen , quod hic annus *tertius* , qui concedi potest , *vía restitutiois in integrum* , propter impedimentum , quod fuit in secundo anno , non debeat esse *integer* , sed solum ad tantundem tempus , quantum fuit impedimentum ; sed prius probandum esse impedimentum , cuius causā non potuerit appellationem prosequi , ut liquet ex dict.